

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

13 NOVEMBRE 2003

**Proposition de loi modifiant les lois relatives
à la libération conditionnelle et modifiant
la loi du 26 juin 1990 relative à la protec-
tion de la personne des malades
mentaux**

(Déposée par M. Stefaan De Clerck et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'un projet de loi qui a déjà été déposé à la Chambre des représentants le 7 avril 2003 (doc. Chambre, n° 50-2453/1 — 2002/2003).

Pour l'exposé des motifs, l'avant-projet et l'avis du Conseil d'État, on se référera au projet de loi.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2003-2004

13 NOVEMBER 2003

**Wetsvoorstel tot wijziging van de wetten
betreffende de voorwaardelijke invrij-
heidstelling en tot wijziging van de wet
van 26 juni 1990 betreffende de be-
scherming van de persoon van de gees-
teszieke**

(Ingediend door de heer Stefaan De Clerck c.s.)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een ontwerp dat reeds op 7 april 2003 in de Kamer van volksvertegenwoordigers werd ingediend (stuk Kamer, nr. 50-2453/1 — 2002/2003).

Voor de memorie van toelichting, het voorontwerp en het advies van de Raad van State, wordt verwezen naar dat ontwerp.

Stefaan DE CLERCK.
Mia DE SCHAMPHELAERE.
Ludwig CALUWÉ.
Sabine de BETHUNE.
Hugo VANDENBERGHE.

PROPOSITION DE LOI**CHAPITRE Ier****Dispositions générales****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

CHAPITRE II

Dispositions modifiant la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964

Art. 2

L'intitulé de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964, modifiée par les lois du 7 mai 1999 et du 28 novembre 2000, est remplacé par l'intitulé suivant:

«Loi relative à la libération conditionnelle».

CHAPITRE III

Dispositions modifiant la loi du 18 mars 1998 instituant les commissions de libération conditionnelle

Art. 3

L'intitulé de la loi du 18 mars 1998 instituant les commissions de libération conditionnelle est remplacé par l'intitulé suivant:

«Loi instituant les commissions de libération conditionnelle des détenus condamnés et du suivi des internés».

Art. 4

L'article 2 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 2. — § 1er. Une commission de libération conditionnelle des détenus condamnés et du suivi des

WETSVOORSTEL**HOOFDSTUK I****Algemene bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

Bepalingen tot wijziging van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964

Art. 2

Het opschrift van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964, gewijzigd bij de wetten van 7 mei 1999 en van 28 november 2000, wordt vervangen als volgt:

«Wet betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling».

HOOFDSTUK III

Bepalingen tot wijziging van de wet van 18 maart 1998 tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling

Art. 3

Het opschrift van de wet van 18 maart 1998 tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling wordt vervangen als volgt:

«Wet tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling van veroordeelde gedetineerden en de opvolging van geïnterneerden».

Art. 4

Artikel 2 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 2. — § 1. In ieder rechtsgebied van het hof van beroep wordt een commissie voor de voorwaar-

internés, dénommée ci-après «commission», est instituée dans le ressort de chaque cour d'appel. Toutefois, dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles, il est institué une commission francophone et une commission néerlandophone.

Le Roi détermine le lieu d'établissement du siège de chaque commission.

§ 2. Sauf les exceptions déterminées par le Roi, est compétente pour l'octroi de la libération conditionnelle ou pour l'application de la loi relative à l'internement des délinquants atteints d'un trouble mental la commission instituée dans le ressort de la cour d'appel où se situent les prisons, les établissements de défense sociale ou les établissements aptes agréés où séjournent les détenus condamnés ou les internés ou, si lors de la première décision devant être prise par la commission, le condamné à l'internement est encore en liberté, la commission instituée dans le ressort de la cour d'appel où réside le condamné à l'internement au moment de sa condamnation.

§ 3. Devant les commissions siégeant dans le ressort des cours d'appel de Liège et de Mons, la procédure se déroule en français, sauf l'exception prévue au § 4, alinéa 3.

Devant les commissions opérant dans le ressort des cours d'appel d'Anvers et de Gand, la procédure se déroule en néerlandais.

Devant les commissions opérant dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles, la procédure se déroule en néerlandais pour les prisons, établissements de défense sociale et établissements aptes agréés situés en Brabant flamand et en français pour les prisons, établissements de défense sociale et établissements aptes agréés situés en Brabant wallon.

Pour les prisons, établissements de défense sociale et établissements aptes agréés situés dans l'arrondissement administratif de Bruxelles-capitale, la procédure se déroule en néerlandais ou en français en fonction de la langue dans laquelle a été prononcé le jugement ou larrêt infligeant la peine la plus lourde ou la condamnation d'internement la plus récente.

§ 4. Un condamné ou un interné qui relève de la compétence d'une commission dont il ne connaît pas la langue ou qui s'exprime plus aisément dans la langue d'une autre commission peut, par requête motivée, demander à la commission compétente de transférer le traitement de son dossier à une commission dont il connaît la langue ou dans la langue dans laquelle il s'exprime plus aisément. Le condamné peut introduire cette demande après que le directeur de

delijke invrijheidstelling van veroordeelde gedetineerden en de opvolging van geïnterneerde, hierna te noemen «commissie», ingesteld. Voor het rechtsgebied van het Hof van beroep te Brussel worden evenwel een Nederlandstalige en een Franstalige commissie ingesteld.

De Koning bepaalt waar de zetel van elke commissie is gevestigd.

§ 2. Behoudens de uitzonderingen door de Koning bepaald, is voor de toekenning van de voorwaardelijke invrijheidstelling of voor de toepassing van de wet betreffende de internering van delinquenten met een geestestoornis bevoegd de commissie ingesteld bij het rechtsgebied van het hof van beroep waarin de gevangenissen, de inrichtingen tot bescherming van de maatschappij of de erkende geschikte inrichtingen waar veroordeelde gedetineerden of geïnterneerde verblijven gelegen zijn of, indien de tot internering veroordeelde zich bij de eerste door de commissie te nemen beslissing nog in vrijheid bevindt, de commissie ingesteld binnen het rechtsgebied van het Hof van beroep waar de tot internering veroordeelde verblijft op het ogenblik van zijn veroordeling.

§ 3. Voor de commissies die zitting hebben in het rechtsgebied van de hoven van beroep te Luik en te Bergen wordt de rechtspleging in het Frans gevoerd, behoudens de uitzondering bepaald in § 4, derde lid.

Voor de commissies werkzaam in het rechtsgebied van de hoven van beroep te Antwerpen en te Gent wordt de rechtspleging in het Nederlands gevoerd.

Voor de commissies werkzaam in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel wordt de rechtspleging in het Frans gevoerd voor de gevangenissen, inrichtingen tot bescherming van de maatschappij en de erkende geschikte inrichtingen gelegen in Waals-Brabant en in het Nederlands voor de gevangenissen, inrichtingen tot bescherming van de maatschappij en de erkende geschikte inrichtingen gelegen in Vlaams-Brabant.

Voor de gevangenissen, inrichtingen tot bescherming van de maatschappij en de erkende geschikte inrichtingen gelegen in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad wordt de rechtspleging in het Frans of in het Nederlands gevoerd naargelang van de taal van het vonnis of arrest waarbij de zwaarste straf of de meest recente veroordeling tot internering is opgelegd.

§ 4. Een veroordeelde gedetineerde of een geïnterneerde die onder de bevoegdheid ressorteert van een commissie waarvan hij de taal niet kent of die zich gemakkelijker uitdrukt in de taal van een andere commissie, kan een gemotiveerde vraag richten aan de bevoegde commissie om de behandeling van zijn dossier over te dragen aan een commissie waarvan hij de taal kent of van de taal waarin hij zich gemakkelijker uitdrukt. De veroordeelde gedetineerde kan dit

l'établissement a formulé une proposition de libération conditionnelle à son égard.

Les dossiers de détenus condamnés ou d'internés qui connaissent uniquement le néerlandais ou qui s'expriment plus aisément dans cette langue sont transférés à la commission néerlandaise opérant dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles.

Les dossiers de détenus condamnés ou d'internés qui connaissent uniquement le français ou qui s'expriment plus aisément dans cette langue sont transférés à la commission française opérant dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles.

Les dossiers de détenus condamnés ou d'internés qui connaissent uniquement l'allemand ou qui s'expriment plus aisément dans cette langue sont transférés à la commission opérant dans le ressort de la cour d'appel de Liège.

La commission statue dans les dix jours du dépôt de la requête visée à l'alinéa 1er. La décision accordant ou refusant le transfert de la compétence devra être motivée et notifiée dans les trois jours, par lettre recommandée, au ministère public près la commission et au détenu condamné ou à l'interné.

L'examen du dossier est suspendu jusqu'au moment où une décision aura été prise à propos du transfert ou non du dossier à une autre commission.»

Art. 5

L'intitulé du chapitre II de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant:

«Chapitre II. — De la composition de la commission de libération conditionnelle des détenus condamnés et du suivi des internés».

Art. 6

L'article 3 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 3. — La commission statuant sur la libération conditionnelle d'un détenu condamné se compose d'un juge effectif du tribunal de première instance, d'un assesseur en matière d'exécution des peines et d'un assesseur en matière de réintégration sociale.

La commission statuant sur le dossier d'un interné se compose d'un juge effectif du tribunal de première instance, d'un psychiatre et d'un assesseur en matière de réintégration sociale.»

verzoek instellen nadat door de directeur van de inrichting een voorstel inzake voorwaardelijke invrijheidstelling voor hem is opgesteld.

De dossiers van veroordeelde gedetineerden of van geïnterneerden die alleen Nederlands kennen of die zich makkelijker in die taal uitdrukken, worden overgedragen aan de Nederlandstalige commissie werkzaam in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel.

De dossiers van veroordeelde gedetineerden of van geïnterneerden die alleen Frans kennen of die zich makkelijker in die taal uitdrukken, worden overgedragen aan de Franstalige commissie werkzaam in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel.

De dossiers van veroordeelde gedetineerden of van geïnterneerden die alleen Duits kennen of die zich makkelijker in die taal uitdrukken, worden overgedragen aan de commissie werkzaam in het rechtsgebied van het hof van beroep te Luik.

De commissie neemt een beslissing binnen tien dagen na indiening van de in het eerste lid bedoelde aanvraag. De beslissing om de bevoegdheid al dan niet over te dragen wordt met redenen omkleed en binnen drie dagen per brief ter kennis gebracht van het openbaar ministerie verbonden aan de commissie en van de veroordeelde gedetineerde of de geïnterneerde.

De verdere behandeling wordt geschorst totdat er een definitieve beslissing is over het al dan niet overdragen van het dossier aan een andere commissie.»

Art. 5

Het opschrift van hoofdstuk II van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Hoofdstuk II. — Samenstelling van de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling van veroordeelde gedetineerden en de opvolging van geïnterneerden».

Art. 6

Artikel 3 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 3. — De commissie die oordeelt over de voorwaardelijke invrijheidstelling van een veroordeelde gedetineerde bestaat uit een werkend rechter van de rechtbank van eerste aanleg, een assessor strafuitvoering en een assessor sociale reïntegratie.

De commissie die oordeelt over het dossier van een geïnterneerde is samengesteld uit een werkend rechter van de rechtbank van eerste aanleg, een psychiater en een assessor sociale reïntegratie.»

Art. 7

À l'article 5 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° au § 1er, les mots «le ministère de la Justice» sont remplacés par les mots «le service public fédéral Justice»;

2° le § 2 est remplacé par la disposition suivante :

«L'assesseur en matière de réintégration sociale et son suppléant doivent satisfaire aux conditions suivantes :

- posséder au moins cinq ans d'expérience professionnelle utile dans le domaine de la réintégration sociale au sein d'un service du service public fédéral Justice ou auprès d'un service agréé par l'autorité compétente et dont la liste sera déterminée par le Roi;

- être titulaire d'un diplôme ou certificat d'études délivré par une université ou par un établissement assimilé;

- être Belge;

- ne pas avoir plus de 65 ans;

- jouir des droits civils et politiques.»;

3° il est inséré un § 2bis, rédigé comme suit :

«Le psychiatre et son suppléant doivent satisfaire aux conditions suivantes :

- posséder au moins cinq ans d'expérience professionnelle utile dans le domaine de la psychiatrie;

- être titulaire d'un diplôme de médecin spécialiste en psychiatrie;

- être Belge;

- ne pas avoir plus de 65 ans;

- jouir des droits civils et politiques.»;

4° l'article 5 est complété par un § 5, rédigé comme suit :

«Le psychiatre et ses suppléants sont désignés par le Roi pour un terme de cinq ans renouvelable selon une procédure fixée par Lui par arrêté délibéré en Conseil des ministres.»

Art. 8

Un chapitre IIbis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

«Chapitre IIbis. — De la composition de la commission supérieure du suivi des internés

Art. 6bis. — Il est institué dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles une commission supérieure du suivi des internés, ci-après dénommée «commission supérieure», composée d'une section néerlandaise, d'une section française et d'une section allemande.

Art. 7

In artikel 5 van dezelfde wet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 worden de woorden «het ministerie van Justitie» vervangen door de woorden «de federale overheidsdienst Justitie»;

2° § 2 wordt vervangen als volgt :

«De assessor sociale reïntegratie en zijn plaatsvervanger moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

- ten minste vijf jaar nuttige professionele ervaring hebben op het gebied van de sociale reïntegratie in een dienst van de federale overheidsdienst Justitie of in een door de bevoegde overheid erkende voorziening, waarvan de lijst door de Koning wordt vastgesteld;

- houder zijn van een diploma of studiegetuigschrift uitgereikt door een universiteit of een daarmee gelijkgestelde instelling;

- Belg zijn;

- niet ouder dan 65 jaar zijn;

- de burgerlijke en politieke rechten genieten.»;

3° er wordt een § 2bis ingevoegd, luidende :

«De psychiater en zijn plaatsvervanger moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

- ten minste vijf jaar nuttige professionele ervaring hebben op het vlak van de psychiatrie;

- houder zijn van een diploma arts-specialist in de psychiatrie;

- Belg zijn;

- niet ouder zijn dan 65 jaar;

- de burgerlijke en politieke rechten genieten.»;

4° er wordt een § 5 ingevoegd, luidende :

«De psychiater en zijn plaatsvervangers worden door de Koning aangewezen voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar overeenkomstig een door Hem, bij een in Ministerraad overlegd besluit, te bepalen procedure.»

Art. 8

In dezelfde wet wordt een hoofdstuk IIbis ingevoegd, luidende :

«Hoofdstuk IIbis. — Samenstelling van de hoge commissie voor de opvolging van geïnterneerden

Art. 6bis. — Er wordt een hoge commissie voor de opvolging van geïnterneerden, hierna «hoge commissie» te noemen, ingesteld in het gerechtelijk arrondissement Brussel, die bestaat uit een Nederlandstalige, een Franstalige en een Duitstalige afdeling.

Art. 6ter. — Les sections de la commission supérieure se composent d'un conseiller effectif de la cour d'appel qui en exerce la présidence, d'un psychiatre et d'un assesseur en matière de réintégration sociale.

Art. 6quater. — § 1er. Les présidents des sections et leurs suppléants sont désignés par le premier président de la Cour de cassation parmi les conseillers qui ont posé leur candidature. Il est tenu compte de l'expérience professionnelle utile et par préférence des conseillers titulaires d'un diplôme de licencié en criminologie sont désignés.

§ 2. Les présidents des sections de la commission supérieure et leurs suppléants sont désignés pour un terme de trois ans, renouvelable une fois pour une durée de cinq ans.

Au plus tôt trois ans après la fin de leur mission auprès de la commission, les conseillers qui ont présidé la commission supérieure et ceux qui les ont suppléés peuvent à nouveau poser leur candidature à cette fonction. Ils peuvent être désignés pour un terme de cinq ans non renouvelable.

Art. 6quinquies. — L'assesseur en matière de réintégration sociale ainsi que le psychiatre et leurs suppléants sont désignés selon les modalités visées à l'article 5, §§ 2 à 5. L'expérience professionnelle utile requise est toutefois portée à dix ans.

Art. 6sexies. — § 1er. Un membre du ministère public est attaché à chaque section de la commission supérieure.

§ 2. Il est désigné, parmi les membres du parquet général qui ont posé leur candidature, par le procureur général près la Cour de cassation, qui désigne en même temps plusieurs suppléants parmi les candidats. Il est tenu compte de l'expérience professionnelle utile et par préférence des magistrats titulaires d'un diplôme de licencié en criminologie sont désignés. À défaut de candidats, le procureur général les désigne d'office.

§ 3. Le membre du ministère public et ses suppléants sont désignés pour un terme de trois ans, renouvelable une fois pour une durée de cinq ans.

Au plus tôt trois ans après la fin de leur mission auprès de la commission supérieure, le membre du ministère public attaché à la commission supérieure et ceux qui l'ont suppléé peuvent à nouveau poser leur candidature ou être désignés d'office à la fonction qu'ils ont exercée. Ils sont désignés pour un terme de cinq ans non renouvelable.

Art. 6septies. — Pendant la durée du mandat, les fonctions de président, d'assesseur en matière de réin-

Art. 6ter. — De afdelingen van de hoge commissie zijn samengesteld uit een werkend raadsheer in het hof van beroep die het voorzitterschap ervan uitoefent, een psychiater en een assessor-sociale reïntegrale.

Art. 6quater. — § 1. De voorzitters van de afdelingen en hun plaatsvervangers worden onder de raadsheren die zich kandidaat hebben gesteld aangewezen door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie. Hierbij wordt rekening gehouden met nuttige beroepservaring en worden bij voorkeur raadsheren aangewezen die houder zijn van het diploma van licentiaat in de criminologie.

§ 2. De voorzitters van de afdelingen van de hoge commissie en hun plaatsvervangers worden aangewezen voor een termijn van drie jaar, die eenmaal kan worden verlengd voor een termijn van vijf jaar.

Ten vroegste drie jaar na het einde van hun opdracht bij de commissie, kunnen de raadsheren die de hoge commissie hebben voorgezet en hun plaatsvervangers zich opnieuw kandidaat stellen voor deze functie. Zij kunnen worden aangewezen voor een termijn van vijf jaar, die niet kan worden verlengd.

Art. 6quinquies. — De assessor sociale reïntegratie en de psychiater en hun plaatsvervangers worden aangewezen op de wijze omschreven in artikel 5, §§ 2 tot en met 5. De vereiste nuttige professionele ervaring wordt echter op tien jaar gebracht.

Art. 6sexies. — § 1. Aan iedere afdeling van de hoge commissie is een lid van het openbaar ministerie verbonden.

§ 2. Hij wordt onder de leden van het parket-generaal die zich kandidaat gesteld hebben aangewezen door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie, die tegelijk uit de kandidaten meerdere plaatsvervangers aanwijst. Hierbij wordt rekening gehouden met nuttige beroepservaring en worden bij voorkeur magistraten aangewezen die houder zijn van het diploma licentiaat in de criminologie. Bij ontstentenis van kandidaten wijst de procureur-generaal hen ambtshalve aan.

§ 3. Het lid van het openbaar ministerie en zijn plaatsvervangers worden aangewezen voor een termijn van drie jaar, die eenmaal kan worden verlengd voor een termijn van vijf jaar.

Ten vroegste drie jaar na het einde van hun opdracht bij de hoge commissie kunnen het lid van het openbaar ministerie dat aan de hoge commissie verbonden is geweest en zijn plaatsvervangers zich opnieuw kandidaat stellen of ambtshalve worden aangewezen voor het ambt dat ze hebben uitgeoefend. Zij worden aangewezen voor een termijn van vijf jaar die niet kan worden verlengd.

Art. 6septies. — De functie van voorzitter, assessor sociale reïntegratie, psychiater en lid van het open-

tégration sociale, de psychiatre, de membre du ministère public attaché à la commission supérieure sont incompatibles avec l'exercice d'une fonction au sein d'une commission.

Art. 6octies. — Les sessions des sections de la commission supérieure ont lieu dans la langue dans laquelle a été rendue la décision contre laquelle il est formé un recours. »

Art. 9

L'intitulé du chapitre III de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant:

«Chapitre III. — Des compétences de la commission statuant sur la libération conditionnelle des détenus condamnés».

Art. 10

Dans les articles 8, alinéa 1er, 13 et 14, § 2, alinéa 7, les mots «loi relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964» sont remplacés par les mots «loi relative à la libération conditionnelle».

Art. 11

L'intitulé du chapitre IV de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant:

«Chapitre IV. — Du fonctionnement de la commission de libération conditionnelle des détenus condamnés et du suivi des internés et de la commission supérieure du suivi des internés».

Art. 12

L'article 14 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. Avant leur entrée en fonction, les membres effectifs et suppléants prêtent, entre les mains du premier président de la cour d'appel du ressort dans lequel la commission et la commission supérieure sont instituées, le serment suivant: «Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge.»

§ 2. Les membres de la commission et de la commission supérieure peuvent être récusés pour les causes qui donnent lieu à la récusation prévues aux articles 828 et 830 du Code judiciaire.

Tout membre de la commission et de la commission supérieure qui sait qu'il existe une cause de récusation en sa personne, est tenu de s'abstenir.

baar ministerie bij de hoge commissie is tijdens de duur van het mandaat onverenigbaar met de uitoefening van een functie in een commissie.

Art. 6octies. — De zittingen van de afdelingen van de hoge commissie vinden plaats in de taal waarin de beslissing, waartegen beroep is ingesteld, is gewezen.»

Art. 9

Het opschrift van hoofdstuk III van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Hoofdstuk III. — Bevoegdheden van de commissie die oordeelt over de voorwaardelijke invrijheidstelling van veroordeelde gedetineerden».

Art. 10

In de artikelen 8, eerste lid, 13 en 14, § 2, zevende lid, worden de woorden «wet betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdagiers, vervangen bij de wet van 1 juli 1964» vervangen door de woorden «wet betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling».

Art. 11

Het opschrift van hoofdstuk IV van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Hoofdstuk IV. — Werking van de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling van veroordeelde gedetineerden en de opvolging van geïnterneerden en van de hoge commissie voor de opvolging van geïnterneerden».

Art. 12

Artikel 14 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«§ 1. Alvorens hun ambt te aanvaarden, leggen de vaste en plaatsvervangende leden in handen van de eerste voorzitter van het Hof van beroep van het rechtsgebied waar de commissie en de hoge commissie worden ingesteld, de volgende eed af: «Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk.»

§ 2. De leden van de commissie en van de hoge commissie kunnen worden gewraakt om de bij de artikelen 828 en 830 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde redenen die aanleiding geven tot wraking.

Ieder lid van de commissie en van de hoge commissie dat weet dat er een reden van wraking tegen hem bestaat, moet zich onthouden.

Celui qui veut récuser, doit le faire dès qu'il a connaissance de la cause de récusation.

La récusation est proposée par requête motivée adressée au président de la commission ou de la commission supérieure. La requête est datée et signée. Elle contient:

1° les nom, prénom, qualité et domicile de la partie;

2° l'objet de la demande et un exposé des faits et moyens.

Lorsque la récusation est contestée, le membre récusé est remplacé par son suppléant, le récusant et le membre récusé sont entendus et la commission ou la commission supérieure statue sans délai sur la récusation.

Lorsque le membre récusé s'est retiré ou lorsque la récusation est acceptée par la commission ou la commission supérieure, il est pourvu au remplacement de ce membre par son suppléant.

La décision de la commission ou de la commission supérieure est notifiée dans les trois jours du prononcé, par lettre recommandée, au membre récusé, au ministère public et au condamné visé à l'article 2 de la loi relative à la libération conditionnelle ou à l'interné visé à l'article de la loi relative à l'internement des délinquants atteints d'un trouble mental.

§ 3. En cas d'empêchement ou d'absence d'un membre effectif ainsi qu'en cas de vacance de son mandat, il est remplacé par son suppléant.»

Art. 13

Dans l'article 15 de la même loi, les mots «et de la commission supérieure» sont insérés entre les mots «secrétariat de la commission» et les mots «est assuré».

Art. 14

À l'article 16 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° dans le § 1er, les mots «et les psychiatres» sont insérés entre les mots «les assesseurs» et les mots «sont considérés»;

2° dans le § 2, les mots «, de la commission supérieure» sont insérés entre les mots «membres de la commission» et les mots «et du secrétariat».

Art. 15

L'article 17 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 17. — § 1er. Les frais de personnel et de fonctionnement de la commission et de la commission

Hij die wil wraken, moet dit doen zodra hij van de wrakingsgrond kennis heeft.

De wraking wordt gevraagd bij een met redenen omkleed verzoekschrift gericht aan de voorzitter van de commissie of van de hoge commissie. Het verzoekschrift wordt gedateerd en ondertekend. Het bevat:

1° de naam, voornaam, hoedanigheid en woonplaats van de partij;

2° het voorwerp van de aanvraag en een uiteenzetting van de feiten en de middelen.

Indien de wraking wordt betwist, wordt het gewraakte lid vervangen door zijn plaatsvervanger, worden de wrakende partij en het gewraakte lid gehoord en doet de commissie of de hoge commissie onverwijld uitspraak.

Heeft het gewraakte lid zich teruggetrokken of wordt zijn wraking door de commissie of de hoge commissie aanvaard, dan wordt in zijn vervanging voorzien door zijn plaatsvervanger.

Binnen drie dagen na de uitspraak van de commissies of van de hoge commissie wordt de beslissing per aangetekende brief bekendgemaakt aan het gewraakte lid, aan het openbaar ministerie, aan de veroordeelde bedoeld in artikel 2 van de wet betreffende de voorwaardelijke vrijheidstelling of aan de geïnterneerde bedoeld in de wet betreffende de internering van delinquenten met een geestesstoornis.

§ 3. Wanneer een lid verhinderd of afwezig is, alsmede in het geval dat zijn mandaat openvalt, wordt het lid vervangen door zijn plaatsvervanger.»

Art. 13

In artikel 15 van dezelfde wet worden de woorden «en van de hoge commissie» ingevoegd tussen de woorden «secretariaat van de commissie» en de woorden «wordt waargenomen».

Art. 14

In artikel 16 van dezelfde wet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 worden de woorden «en de psychiaters» ingevoegd tussen de woorden «de assessoren» en de woorden «beschouwd als»;

2° in § 2 worden de woorden «, van de hoge commissie» ingevoegd tussen de woorden «leden van de commissie» en de woorden «en van het secretariaat».

Art. 15

Artikel 17 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 17. — § 1. De personeelskosten en de werkingskosten van de commissie en van de hoge

supérieure ainsi que de leur secrétariat sont à charge du service public fédéral Justice.

§ 2. Le Roi détermine le statut administratif et pécuniaire des assesseurs attachés à la commission.

Le Roi détermine le montant de l'indemnité de séance allouée aux suppléants lorsque ceux-ci remplacent un membre effectif.

§ 3. Le Roi fixe le montant de l'indemnité de séance allouée au psychiatre attaché à la commission et à ses suppléants si ceux-ci remplacent le psychiatre.

§ 4. Le Roi détermine le montant de l'indemnité de séance allouée à l'assesseur en matière de réintégration sociale, au psychiatre attaché à la commission supérieure et à leurs suppléants si ceux-ci remplacent l'assesseur ou le psychiatre.

§ 5. Les membres de la commission, de la commission supérieure, le membre du ministère public, le secrétaire et, le cas échéant, les suppléants sont défrayés pour leurs frais de déplacement et de séjour.»

Art. 16

L'article 18 de la même loi est complété comme suit: «et de la commission supérieure.»

CHAPITRE IV

Dispositions modifiant la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux

Art. 17

Dans l'article 1er de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux, les mots «la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude» sont remplacés par les mots «la loi relative à l'internement des délinquants atteints d'un trouble mental».

Art. 18

Le chapitre II, de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux est complété par une section 3, rédigée comme suit:

«Section 3. — De l'hospitalisation d'un condamné interné à l'expiration de sa ou de ses peines privatives de liberté.

commissie en van hun secretariaat komen ten laste van de federale overheidsdienst Justitie.

§ 2. De Koning bepaalt het administratief en geldelijk statuut van de assessoren verbonden aan de commissie.

De Koning bepaalt het bedrag van de vergoeding per zitting voor de verschillende plaatsvervangers indien deze een effectief lid vervangen.

§ 3. De Koning bepaalt het bedrag van de vergoeding per zitting voor de psychiater verbonden aan de commissie en zijn plaatsvervangers indien deze de psychiater vervangen.

§ 4. De Koning bepaalt het bedrag van de vergoeding per zitting voor de assessor-sociale reïntegratie en de psychiater verbonden aan de hoge commissie en hun plaatsvervangers indien deze de assessor of de psychiater vervangen.

§ 5. De leden van de commissie, van de hoge commissie, het lid van het openbaar ministerie, de secretaris en, in voorkomend geval, de plaatsvervangers worden vergoed voor de gemaakte reis- en verblijfskosten.»

Art. 16

In artikel 18 van dezelfde wet worden de woorden «en van de hoge commissie» ingevoegd na de woorden «werkwijze van de commissies».

HOOFDSTUK IV

Bepalingen tot wijziging van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke

Art. 17

In artikel 1 van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke worden de woorden «de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en gewoontemisdadigers» vervangen door de woorden «de wet betreffende de internering van delinquenten met een geestesstoornis».

Art. 18

In hoofdstuk II, van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke wordt een afdeling 3 ingevoegd, luidende:

«Afdeling 3. — Opname van een geïnterneerde veroordeelde bij het verstrijken van de vrijheidsbemende straffen

Art. 22bis. — § 1er. Si la commission de libération conditionnelle des condamnés et du suivi des internés compétente constate dans son avis, conformément à l'article 32 de la loi relative à l'internement des délinquants atteints d'un trouble mental, que l'état mental du condamné interné ne s'est pas suffisamment amélioré, le ministère public communique au juge de paix du lieu où le condamné interné est ou était placé une demande motivée d'hospitalisation dans le lieu désigné par le juge de paix. Il joint à sa demande le dossier de la commission compétente concernant le condamné interné ainsi que tous les éléments pouvant être utiles à l'examen de l'affaire.

§ 2. Le juge de paix statue toutes affaires cessantes.

Le juge de paix prend sa décision conformément aux articles 7 et 8. Le dossier de la commission compétente est mis à la disposition du condamné interné et de son avocat et, le cas échéant, du médecin psychiatre et de la personne de confiance du condamné interné pendant quatre jours préalablement à l'audience.

§ 3. Si le juge de paix n'a pris aucune décision d'hospitalisation au moment de l'expiration de la ou des peines, le condamné interné est mis en liberté.

§ 4. Si le juge de paix accueille la demande motivée, il désigne le service psychiatrique dans lequel le malade doit être mis en observation ou pour maintien. Le juge de paix désigne le service psychiatrique dans lequel le malade est admis.

§ 5. Le jugement est exécutoire à l'expiration de la ou des peines privatives de liberté.

§ 6. Les dispositions de la présente loi sont d'application dès l'admission, à l'exception des articles 12, 2 et 3, 17, 1° et 19, § 1er.

Par dérogation à l'article 22, en ce qui concerne les personnes visées par cet article, le juge de paix peut revoir la décision de maintien, soit d'office, soit à la demande du médecin-chef de service, du malade ou de tout intéressé.»

CHAPITRE V

Dispositions transitoires — Entrée en vigueur de la loi

Art. 19

Les assesseurs en matière de réintégration sociale et leurs suppléants qui siègent dans les commissions

Art. 22bis. — § 1. Indien de bevoegde commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling van veroordeelde gedetineerden en de opvolging van geïnterneerde overeenkomstig artikel 32 van de wet betreffende de internering van delinquenten met een geestesstoornis in haar advies vaststelt dat de geestesstoornis van de geïnterneerde veroordeelde niet voldoende verbeterd is, zendt het openbaar ministerie de vrederechter van de plaats waar de geïnterneerde veroordeelde is of was geplaatst een met redenen omkleed verzoekschrift tot opname in de door de vrederechter aan te duiden plaats. Bij zijn verzoekschrift voegt hij het dossier van de bevoegde commissie betreffende de geïnterneerde veroordeelde, alsook alle gegevens die nuttig kunnen zijn voor het onderzoek van de zaak.

§ 2. De vrederechter doet uitspraak met voorrang boven alle andere zaken.

De vrederechter neemt zijn beslissing overeenkomstig de artikelen 7 en 8. Het dossier van de bevoegde commissie wordt gedurende vier dagen voorafgaand aan de zitting ter beschikking gesteld van de geïnterneerde veroordeelde en van zijn advocaat en, in voorkomend geval, van de geneesheer-psychiater en de vertrouwenspersoon van de geïnterneerde veroordeelde.

§ 3. Indien de vrederechter bij het verstrijken van de straf of de straffen geen beslissing tot opname heeft genomen, wordt de geïnterneerde veroordeelde in vrijheid gesteld.

§ 4. Indien de vrederechter het verzoek inwilligt, wijst hij de psychiatrische dienst aan waarin de zieke ter observatie of voor verder verblijf wordt opgenomen.

§ 5. Het vonnis is uitvoerbaar bij het verstrijken van de vrijheidsbenemende straf of straffen.

§ 6. Vanaf het ogenblik van de opname zijn de bepalingen van deze wet van toepassing, met uitzondering van artikel 12, 2 en 3, artikel 17, 1° en artikel 19, § 1.

In afwijking van artikel 22 kan de vrederechter voor de in dit artikel bedoelde personen de beslissing tot verder verblijf, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de geneesheer-diensthoofd, van de zieke of van enige belanghebbende, herzien.»

HOOFDSTUK V

Overgangsbepalingen — Inwerkingtreding van de wet

Art. 19

De assessoren sociale reïntegratie en hun plaatsvervangers die zetelen in de commissies oordelend over

statuant sur la libération conditionnelle des détenus condamnés et qui ont été désignés avant l'entrée en vigueur de la présente loi poursuivent l'exercice de leur fonction jusqu'à l'expiration du mandat pour lequel ils ont été désignés.

Art. 20

Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

30 octobre 2003.

de voorwaardelijke invrijheidstelling van veroordeelde gedetineerden en die vóór de inwerkingtreding van deze wet werden aangewezen blijven hun functie uitoefenen tot de termijn voor dewelke zij aangewezen zijn verstreken is.

Art. 20

De Koning bepaalt de datum van de inwerkingtreding van deze wet.

30 oktober 2003.

Stefaan DE CLERCK.
Mia DE SCHAMPHELAERE.
Ludwig CALUWÉ.
Sabine de BETHUNE.
Hugo VANDENBERGHE.